

U ovom se radu daje komparativna analiza nekih morfoloških i biokemijskih parametara, mjerena tijekom ranijih faza embrionalnog razvoja ježinca, vrste *Paracentrotus lividus* Lam., od oplodnje do faze pluteusa. Nakon izlaganja neoplodenih jačaca raznim koncentracijama pentaklorfenola (PCP), primjećeni su: smanjenje brzine i desinhronizacije procesa brazdanja, poremećena diferencijacija, malformacija, te konačni zastoj i smrt ranih embrionalnih stadija. S istih uzoraka izmjerena je promjena aktivnosti nekih specifičnih metaboličkih enzima: glutamat 6-fosfat dehidrogenaze (G₆PDH), glutamat piruvat transaminaze (GPT) i glutamat oksalat transaminaze (GOT). Istovremeno, izmjerena je i brzina sinteze ehnokroma, karakterističnog pigmenta u ježinaca, čija je proizvodnja u linearnoj korelaciji s brzinom razvoja mladih embrija. Osim G₆PDH, sva su mjerena pokazala visok stupanj negativne korelacije s obzirom na koncentraciju PCP-a, te međusobnu značajno visoku pozitivnu korelaciju.

Na ovom se primjeru pokazuje pogodnost ovih test objekata u toksikološkim istraživanjima i u ekotoksikološkim »bioassay« postupcima te se ističe prednost brzih i objektivnijih biokemijskih testova u usporedbi sa dugotrajnim i neizbjegivo subjektivnim morfološkim opažanjima.

(157)

Prisutnost sredozemne medvjedice (*Monachus monachus* Hermann 1779) u istočnom dijelu Jadrana

Hrvoje Gomerčić i Duro Huber

Veterinarski fakultet, Zagreb

Cilje je ovog istraživanja bio prikupiti sve dostupne i pouzdane informacije o trenutnom statusu sredozemne medvjedice (*Monachus monachus* Hermann 1779) u jugoslavenskom dijelu Jadrana, tj. rješiti dilemu da li ta vrsta u nas još uopće živi.

U okviru rada Grupe za zaštitu ugroženih životinjskih vrsta Hrvatskog biološkog društva nastojali smo, tijekom 1982. i 1983. godine, usmenim anketiranjem, tiskanicom, kao i općom propagandnom akcijom prikupiti podatke o viđenjima sredozemne medvjedice u našem dijelu Jadrana u posljednjih 6 godina (od 1978.). Kao vjerodstojan podatak bilježili smo samo neposredan razgovor s osobom koja je bila sudionik susreta sa sredozemnom medvjedicom u praćenom razdoblju. Iz potankog opisa događaja i videne životinje od strane anketirane osobe, prosudili smo da li je to stvarno bio susret sa sredozemnom medvjedicom.

Ukupno smo registrirali 21 podatak o viđenjima sredozemne medvjedice u tom razdoblju. Najviše ih je (11) bilo oko otoka Lastova, a pojedinačna zapažanja za bilježena su kod Pelješca, Hvara, Mljeti, Brusnika, Palagruže i Paga. Posebice je značajan nalaz na južnoj strani otoka Paga kao neočekivano daleka sjeverna točka areala sredozemne medvjedice u Jadranu. S dosta velikom sigurnošću možemo tvrditi da sredozemna medvjedica nije viđena oko toka Visa od 1978. godine.

Smatramo da u Jadranu još preživjava, doduše vrlo prorijeđena, populacija sredozemne medvjedice te da još ima smisla i da je krajnje potrebna temeljita akcija za zaštitu i proučavanje ove vrste.

Hrvatsko biološko društvo

**DRUGI KONGRES BIOLOGA
HRVATSKE**

Zadar, 1.-6.10.'84.

ZBORNIK

SAŽETAKA PRIOPĆENJA

Zagreb, rujna 1984.

OPĆI SAVJET HRVATSKOG KONGRESA

Prezijedajući prof. dr Hrvoje GOMERČIĆ, i voditelj savjetni i redatelj zvaničnog
i tehničkog predsjedništva prof. dr Stjepan Špirić, župan Županije Zagreb
tegova dr Fran Klobučar, Virovitičko, Karlovacko-Dubrovačko obilježio je razgovarati
s dr Tomom Vojnovićem, voditeljem zagrebačkog Zavoda za

štampučkih i knjižarskih poslova. Prezentacija uzbudljivačkih članova i predavača
činila je veliki interes.

Gospodin Petar Pribićević, doc. dr. sc. Mat., Biogeografički fakultet, Zagreb
i doc. dr Željko Brdulaković, Medicinski, medicinski Zagreb
prof. dr Dragica Blašković, Inženjerstvo građevina, Zagreb
i dr. sc. Bojan Šimunović, Prehrambo-technički, Priroda, Zagreb-član redilačkog odbora
zajedno s dr. sc. M. Č. Češljačićem i dr. sc. M. M. Češljačićem, predstavnikom

ZBORNIK SAŽETAKA PRIOPĆENJA DRUGOG KONGRESA BIOLOGA HRVATSKE

U organizaciji znanstvenog odbora, članova i članica Akademije znanosti i umjetnosti
hrvatske i članova i članica Biogeografskog društva, Biologa Hrvatske, Biologa
hrvatske, Biologa hrvatske, Biologa hrvatske, Biologa hrvatske, Biologa hrvatske, Biologa hrvatske,

prof. dr. sc. Željko Brdulaković, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić,
dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić,

prof. dr. sc. Željko Brdulaković, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić,
prof. dr. sc. Željko Brdulaković, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić,
prof. dr. sc. Željko Brdulaković, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić,

prof. dr. sc. Željko Brdulaković, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić,
prof. dr. sc. Željko Brdulaković, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić,
prof. dr. sc. Željko Brdulaković, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić,

Uredili:

Prof. dr **Hrvoje GOMERČIĆ**, glavni urednik

i

Dr **Duro HUBER**, pomoći urednik

U izradu sažetaka učestvovale su: dr. sc. Željko Brdulaković, dr. sc. Štefan Špirić,
prof. dr. sc. Željko Brdulaković, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić,
prof. dr. sc. Željko Brdulaković, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić,

SLUŠTANJE I VRIŠTATE ODRŽAVANJA

Vrijeme sljedeće konferencije učestvovanje u sljedećem periodu je od 10 do 12.
četvrtak, petak, subotu i nedjelju travnja 1984.

Organizacija konferencije i sljedeće konferencije, vodstvoči će se prema
u organizaciji znanstvenog odbora, članova i članica Biogeografskog društva, Biologa
hrvatske, Biologa hrvatske, Biologa hrvatske, Biologa hrvatske, Biologa hrvatske, Biologa hrvatske,

prof. dr. sc. Željko Brdulaković, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić,

prof. dr. sc. Željko Brdulaković, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić, dr. sc. Štefan Špirić,

Hrvatsko biološko društvo
ZAGREB, 1984.